

KURJER POZNAŃSKI

KURJER POZNAŃSKI wychodzi — z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich — codziennie o 6. wczesnym.

ADRES dla wszelkich przysyłek: Kurjer Poznański, Poznań — Posen.

KONTO CZEKOWE: we Wrocławiu (Breslau D) nr. 5843.

PRZEPŁATA w Poznaniu w ekspedycji mies. 1.40 kwart. 4.20 mk.
w Poznaniu w (zgodności) .. 1.55 .. 4.80 ..
w Poznaniu (z odroczeniem do domu) .. 1.70 .. 5.00 ..
na pocztach (bez-tytułowej) .. 1.87 .. 5.00 ..
na pocztach (z odroczeniem do domu) .. 1.51 .. 5.42 ..
w Niemc. Austro-Węg. pod opaską .. 2.50 .. 7.50 ..
z przeliczeniem pod opaską .. 3.00 .. 8.00 ..
na pocztach tolowej .. 2.17 .. 6.00 ..

OGŁOSZENIA: zwykłe za jednolitego wiersza petytowego lub jego miejsce — na stronie siedmioliterowej — 30 fenigów.
rakamy za jednolitego wiersza petytowego lub jego miejsce — na stronie czteroliterowej — 60 fenigów.

Telefonu nr. 3524.

Redakcja, administracja i ekspedycja przy ul. św. Marcina nr. 63.

Telefon nr. 3524.

Nr. 236.

Poznań, niedziela dnia 13-go października 1918.

Rok XIII.

Poznań, dnia 13. października 1918.

Pokój a sprawa polska.

Cała opinia niemiecka zdaje sobie sprawę z niesłychanej doniosłości tego, co rząd niemiecki odpowie na zapytanie Wilsona, dotyczące bliższego określenia warunków pokoju i rozejmu. W szczególności właśnie sprawa rozejmu, czyli zaprzestania walki orężnej, uważa przez Wilsona od opróżnienia wojaskowego terytorjów obsadzonych stawia Niemcy przed decyzją ołbrzymiego znaczenia dla losów wojny i przyszłości kraju.

Rząd niemiecki, pojmując ogrom ciężkiej nań odpowiedzialności, nie chciał działać na własną rękę, lecz — ustalwszy już wczoraj tekst odpowiedzi — odwołał się do Wydziału Rady Związkowej dla spraw zagranicznych oraz do Wydziału międzyfrakcyjnego jako reprezentacji większości Parlamentu. Obie te korporacje miały się dzisiaj zebrać, poczem dopiero odpowiedź będzie wysłana i ogłoszona. Z jakim noszeniem traktuje się tę sprawę, wynika z tego, że „Berl. Tageblatt” ubolewa, iż z powodu nieobecności członków Rady Związkowej w dniu wczorajszym nota o tak dziejowym znaczeniu i jeden dzień doznała opóźnienia. O treści odpowiedzi donosi wspomniane pismo, że ma ona w wysokim stopniu uwzględnić stanowisko Wilsona i że można mieć nadzieję, iż „rokowania między rządem niemieckim a prezydentem Wilsonem doprowadzą do trwałego pokoju dla całego świata”.

Tak więc rząd niemiecki chce widocznie dojść do pokoju, choćby za cenę przyjęcia wszystkich warunków Wilsona. Rząd niemiecki idzie tu wbrew woli konserwatystów i wszechniemców, którzy przyjęcie zadań amerykańskich nazywają hańbą dla Niemiec. Wczoraj jeszcze zarząd parlamentarnej frakcji konserwatywnej przedstawił kanclerzowi „poważne wątpliwości” i wypowiedział się przeciw zgodzie na stanowisko Wilsona.

Ale rząd odpowiedzialny wie, że Niemcy potrzebują pokoju. Napuszone frazesy, protesty i głosy oburzenia wszechniemców — tych samych wszechniemców, którzy najbardziej przewyżnili się do tego, że dziś świat cały sprzymierzył się przeciwko państwu niemieckiemu — nie poprawia ani o włos położenia wojskowo-politycznego Niemiec, które taki „Berl. Tageblatt” w tych dniach jeszcze nazywał tragicznym.

Niemcy wstąpiły na drogę pokojową, a warunki, w których dzisiaj walczą są zbyt poważne, aby mogły z lekkim sercem wycofać się znowu i apelować do „militaryzmu”, jakby tego chcieli różni wszechniemiecy apostołowie walki bezwzględnej, siedzący zresztą przeważnie wygodnie zapiekiem i nie mający wyobrażeń o grozie wojennej na froncie.

Wprawdzie nie dają wszechniemcy za wygraną i, korzystając z łagodnego kursu demokratycznego, rozpoczęli w czwartek wieczorem w Berlinie publicznymi demonstracjami manifestować uczucia swe wojownicze, ale nie mają oni za sobą mas ludowych i próba wskrzeszenia z tej strony dyktatury dla dalszego prowadzenia wojny mogłaby co najwyżej powiększyć zamieszanie w kraju w czasie najgorętszych walk na froncie.

Rząd niemiecki widzi konieczność zawarcia pokoju. Ale zarazem musi on sobie zdawać sprawę z tego, że droga do pokoju prowadzi przez rozwiązanie sprawy polskiej w myśl odwiecznych zasad sprawiedliwości narodowej. I tutaj przede wszystkim musimy domagać się od rządu stanowiska jasnego, wykluczającego wszelkie dwuznaczności, wszelkie nawet pozory nie szczerości. Do tego zaś należy w pierw-

szym rzędzie swoboda wypowiedzenia się Polaków także w dzielnicach pruskich co do swej przyszłości politycznej. Tej swobody obecnie nie ma. Stwierdzić musimy to otwarcie i dobitnie że wszelka demokracja Rzeszy, wszelkie przyrzeczenia zmian stosunków na polu cenzury pozostała bez wartości, jeżeli równocześnie nakłada się ograniczenia, które z powagą chwili nie liczą. Wiemy, że społeczeństwo polskie w zaborze pruskim stoi dzisiaj jak jeden mąż pod sztandarem narodowym i z całej duszy opowiada się za polityką śmiała Kół naszych poselskich. Ta solidarność jest faktem dobitnym i jawnym także bez manifestowania jej nazewnictw. Kto w tej chwili chciałby stawiać tamę polezemu odruchowi uczuć ludu polskiego, ten równa się człowiekowi, któryby chciał wozbrana rzekę zatamować plotem, skleconym z patwezków.

Naród polski odczuwa w całej pełni tchnienie chwili dziejowej i jest dość dojrzałym, aby sam ze siebie ocenić cele i możliwości działania. Wobec olbrzymich przemian i wydarzeń, które w zawrotnym swym pędzie oszołomić mogą najtrzeźwiejszy umysł, zachowuje społeczeństwo polskie w zaborze pruskim wpaść podziwu godny spokój i niezachwianą równowagę, świadcząca o pewności siebie i świadomej celów woli. Sądźmy, że i władze państwowe wszelki mają powód po temu, aby właśnie taka postawa ogół polski nac muszą wstąpić skrepienia swobody i słowa. Metody z dnia wczorajszego nie stoją się wobec fali wypadków, zrywającej w szalonym nurcie wszelkie przeszkody.

Odezwę w sprawie polskiej z podpisami wszystkich organizacji politycznych i wszystkich gazet ogłasza „Dziennik Kujawski”, „Dziennik Bydgoski”, „Dziennik Berliński”, „Nowiny” i „Pielgrzym”. Myśmy odezwy wskutek zakazu umieszczyć nie mogli.

Jaka będzie odpowiedź dla Wilsona?

„Berl. Tageblatt” donosi:

Nota z odpowiedzi prezydenta Wilsona nadeszła wreszcie z wielkim opóźnieniem do Berlina. Zgadza się ona z ogłoszonym już poprzednio nieoficjalnym tekstem noty. Opóźnione nadejście noty oficjalnej spowodować należy m. i. także do tego, że szła i musiała iść przez Francję. Odpowiedź rządu niemieckiego na notę prezydenta Stanów Zjednoczonych wywodzi prawdziwie, jak zaznacza „Berl. Tageblatt”, jeszcze dzisiaj. Jest ona na ogół już wygotowana, będąc już tylko drobne zmiany redakcyjne potrzebne. O treści odpowiedzi niemieckiej nie można oczywiście jeszcze nic donieść. Odpowiedź jednakże będzie w szerokiemu znaczeniu ustępstwa. Jest nadzieja, że wzmiana zdań między rządem niemieckim i prezydentem Wilsonem doprowadzi do trwałego pokoju dla całego świata.

W oczekiwaniu odpowiedzi niemieckiej. Berlin, 10. X. (WTB.) Po wygotowaniu odpowiedzi niemieckiej na zapytania Wilsona zajma się sprawa ta dzisiaj komisja Rady Związkowej dla spraw zagranicznych oraz komisja główna Parlamentu. (?) Jak dowiaduje się „Post”, zachodzi kwestja, czy ogłoszenie dzisiaj nastąpi.

Także „Vorwaerts” pisze: Ogłoszenia oczekiwać prawdopodobnie należy dzisiaj albo jutro rano. Według przypuszczenia „Post” okazały się trudności, jakie pokonać należy przy redagowaniu i przesłaniu noty niemieckiej, zapewne większymi, niż pierwotnie przypuszczano. Pismo przypomina notę Agencji Havasa, która wyraźnie wypowiedziała, że po opróżnieniu obszarów zajętych żądać należy od Niemiec jeszcze gwarancji, zanim złożą oświadczenie. Że polityce koalicyjnej przez gwarancje te rozumieją zajęcie twierdz niemieckich, jest powszechnie znanym. Rząd niemiecki musi oczywiście wszelkie te okoliczności wziąć pod uwagę zanim zobowiąże się wobec Wilsona.

„D. Tagesztg.” pisze: Każde wyrażenie, każdy zwrot w odpowiedzi niemieckiej może o przyszłości Niemiec, a nawet ogół o jej możliwości rozstrzygać pozytywnie albo negatywnie. Żądanie, by Rzesza niemiecka opróżniła obszary zajęte, nie jest tylko kwestją militarną, lecz wysocę polityczną i sprawą powagi narodowej.

Amnestja. Jak donoszą z Berlina, toczą się w łonie nowego rządu narady nad przyznaniem amnestji. Dla ulaskawienia mają w pierwszym rzędzie wejść w rachubę popelnione podczas wojny przestępstwa polityczne, które według istniejących przepisów wojskowych należało surowo ukarać, które atoli nie zdradzały jeszcze usposobienia, pozbawionego honoru. Myśli się prztem także o pewnych wykreśleniach strajkowych, dalej zamierza się objąć amnestją także żołnierzy. Rokowania nie są jeszcze ukończone, należy jednakże już w najbliższym czasie oczekiwać pewnych decyzji.

Ustąpienie generalów komendujących. Generalowie komendujący zastępczych komend generalnych VII (Monsier) i II (Szeceń), v. Gavl i v. Vietinghoff-Scheel ustąpią ze swych stanowisk z powodu nowego uporządkowania w stosowaniu przepisów o stanie obłączenia.

A wrocławski generał-językoznawca pozostaje w urzędzie!

Koniec murzonek środkowo-europejskich. Z Wiednia donoszą, że narady niemiecko-austrijskie w sprawach gospodarczych toczące się od dłuższego czasu w Solnogradzie zostały przerwane i delegaci wyjechali. Jest to koniec praktycznego początku średniej Europy.

Deklaracje Rady miasta Warszawy za Polską niepodległą i zjednoczoną.

Zapowiedź składania przez poszczególne ugrupowania radzieckie deklaracji, w związku z ogłoszoną odezwą Rady Regencyjnej — ściana wczoraj pełny niemal skład radnych. Galeria i łoża prasy wypełnione publicznością. Pełne są również ławy magistrackie, zajęte przez prezydenta miasta, burmistrzów, lawników i kierowników poszczególnych galei gospodarki miejskiej. Obecny jest przedstawiciel władz okupacyjnych Dr. Chłapowski.

Nie zapomniano o udekorowaniu ściany z portretem Kościuski emblematami narodowymi i girlandami z ełeni.

Punktualnie o godz. 7 prezes Rady miejskiej, p. Ignacy Baliński, w otoczeniu całego gremjum przewidywanego, otworzył posiedzenie przemówieniem:

Przemówienie prezesa Rady miasta:

Wysoka Rada miejska i świetny magistracie! W ostatnich dniach zaszły znane panom wypadki historyczne olbrzymiej doniosłości i wagi, które w tej głównej środkowej dzielnicy Polski zanalazły najpierw urzędowy wyraz w orędziu Rady Regencyjnej z d. 7. października. Z wypadków tych wypływa powszechnie i stanowczo stwierdzenie koniecznej i słusznej zasady przywrócenia Polsce bytu, jakiego przez rozbiory pozbawiona była, t. państwa nie tylko wolnego i niepodległego, lecz zjednoczonego i obejmującego wszystkie ziemie swoje.

Ne może pominąć milczeniem i przejść do porządku dziennego bez zaznaczenia swego stanowiska wobec tych wypadków Rada miejska, będąca zgrupowaniem przedstawicieli ludności stolicy Polski, tego miasta, które było od tyłu wieków i jest zawsze najsilniej bijącym sercem narodu i państwa.

Do stołu przewodniczącego zasiadli istniejące w Radzie ugrupowania szereg deklaracji oddzielnych lecz zgodnych w głównych zasadniczych postulatach narodowych.

Odkładając zatem rozważanie spraw, objętych porządkiem dziennym, przystępujemy w pierwszej uroczystej części posiedzenia, do odczytania i wstuchania tych deklaracji.

Koło narodowe (radny Borkowski): W doniosłej chwili dziejowej, kiedy naród polski ma decydować o losach zmartwychwstającego państwa polskiego, radni m. st. Warszawy, zgrupowani w Kole Narodowym, oświadczają, co następuje:

1) Żadamy, aby przywrócone już niepodległe państwo polskie ze wszystkich dzielnic polskich posiadało własne wybrzeże morskie, oraz objęło te ziemie, odwiecznie polskie, gdzie większość żywiołu obcego jest sztucznie lub przez przemoc wytworzona.

Dalej od chęci panowania nad sąsiedniacami z nami narodami lub zmuszania ich do politycznego współżycia z nami w jednym organizmie państwowym wbrew ich woli, popieramy dążenia wszystkich narodów do ich pełnej niepodległości.

2) Domagamy się stanowczego głosu dla naszych przedstawicieli ze wszystkich trzech

zaborów przy rokowaniach pokojowych, dotyczących sprawy polskiej.

3) Wszelkie traktaty, konwencje i umowy polityczne, ekonomiczne lub militarne mogą być zawierane jedynie przez przedstawicielstwo, powołane na zasadach demokratycznych niezem nieskrepowaną wolą narodu polskiego i doniero po ustaniu okupacji.

4) Stwierdzamy że ziemie nasze, pozbawione możności bronią granic przez własną siłę zbrojną, stały się terenem stacjonujących przez państwa zaborcze walk oraz nastwa straszego zniszczenia i wycieńczenia — i dlatego domagamy się odszkodowania kraju i ludności za poniesione straty.

5) Wyrażamy uznanie tym wszystkim, co na ziemi ojczystej, bądź poza jej granicami, w duchu oświadczenia tego praw naszych bronił; żądamy, ażeby już obecnie ster sprawy naszej uleci jedynie ci działacze nasi, gdziekolwiek bądź się znajdą, którzy zasady, wyżej wyszczególnione, niezachwianie wznajają.

Deklaracja Koła Demokratycznego (radny Makowski):

Nadeszła chwila, w której naród polski ufać winien losy swoje we własne dłonie, ażeby wprowadzić wolną Rzeczpospolitą polską do związku wolnych ludów świata.

Polska uczestniczyć w nim musi zbrojną we wszystkie swoje przyrodzone bogactwa, jako naród, który umiał w pierwszych szeregach cywilizacji kroczyć i miejsce sobie należne znowu zająć potrafi.

Ażeby zadania dziejowe urzeczywistnić, uważamy dziś za konieczne: odbudowanie Polski zjednoczonej z własnym wybrzeżem morskim.

natychmiastowe przystąpienie do zwołania Sejmu konstytucyjnego na podstawie powszechnych, równych, tajnych, bezpośrednich, wypracowanych wyborów bez różnic plebs.

Sejm konstytucyjny, kierując się zasadami demokracji i sprawiedliwości społecznej, równomierne zabezpieczenie potrzeb wszystkich obywateli kraju mając na względzie, ustrój państwa polskiego określi i ustawi zasady niezemianowitej i równości obywateli.

W imieniu Koła Centrum w Radzie miejskiej radny Zieliński złożył deklarację treści następującej:

Biorąc za punkty wyjścia orędzie Rady Regencyjnej do narodu, z tego miejsca, będącego mównicą stolicy wolnej, niepodległej i zjednoczonej Polski, w imieniu Koła Centrum w Radzie miejskiej, składamy następujące oświadczenie:

W wiekopomnym momencie, gdy sprawiedliwość dziejowa zaczyna wchodzić w swe prawa, ideał Polski, wolnej, niepodległej i w swych ziemiach zjednoczonej, który każdy Polak w swem sercu w chwilach najdroższej niewoli państwa, staje się już rzeczywistością.

Szczęśliwa konjunktura zewnętrzna może nam tylko dać w ręce możność budowania gmachu państwowego, ale istotną niepodległość i zjednoczenie, potęgę i dobrobyt odradzającej się Polski tylko własnymi siłami sami Polacy urzeczywistnić mogą. W uznaniu tej niezbitnej prawdy zadaniem żyjącego obecnie na ziemiach polskich pokolenia jest stanąć, jak jeden mąż, do tej pracy państwowotwórczej.

Już dzisiaj posiadamy zwierzchnią władzę państwową, w okolo której skupić się musimy, oddając wszystkie siły i środki dla wielkiego dzieła odbudowy Ojczyzny. Wyrażamy przekonanie, że Rada Regencyjna w poczuciu ważności przypadającej jej do spełnienia historycznego zadania winna wezwać wszystkie warstwy narodu, ze wszystkich dzielnic, do wspólnego udziału w tej radosnej pracy nad odbudową Polski wolnej, zjednoczonej i niepodległej.

Warszawa dziś staje się znowu stolicą niepodległego państwa i wolnego narodu. Nie my jednak jedni już jej gospodarzami jesteśmy, ale narodził z nami bracia ze wszystkich dzielnic Polski, z Litwy i z Białorusi.

Rząd powstającego Państwa Polskiego winni ująć wspólnie Polacy z Krakowa i Lwowa, z Poznania, Warszawy i Wilna.

Rada Regencyjna, w myśl zgodnych życzeń narodu, winna jaknajśpieszniej do skutku doprowadzić dzieło zjednoczenia i niepodległości i w tym celu niezwłocznie powołać do życia silny rząd, z najwybitniejszych i najzdolniejszych mężów ze wszystkich dzielnic, któryby w swym składzie i duchu był wrażliwym zjednoczonej, demokratycznej Polski.

W imieniu Narodowego Związku Robotniczego składam deklarację r. Nowicki Deklaracja zaznacza, że w interesie proletariatu polskiego leży odzyskanie własnej organizacji państwowej, poręczającej zwycięski wynik walki o wyzwolenie społeczne. Demokratyczna Rzeczpospolita, oparta na obywatelskim uprawianiu ludu pracującego, jest tą formą organizacji państwowej, przez którą Narodowy Związek Robotniczy chce dążyć do siły, zdrowia i odporności państwa polskiego.

Dalej deklaracja zaznacza, że N. Z. R. bez-

„dzie dażył do przebudowy społecznej, jedyną. Łacząc będzie, aby walka społeczna nie wy-
czyła lub nie zahamowała budowy państwa.
Związek nie cofnie się przed najcięższą
akcją ludową, zmierzającą do rozstrzygnięcia
kwestii społecznej w duchu demokracji i spra-
wiedliwości, wreszcie wzięty sily, aby pow-
stała państwo polskie uczyni ordynownikiem
tych prac i tych dażeń ludzi i aby inicjatyw-
rządu skierować i wzywać w dziele wielkiej
reformy społecznej, która idąc samorzutnie od
dolu społeczeństwa, ma przynieść silę i zdro-
wie narodowi. Deklaracja kończy się wyro-
żnieniem szeregu aktualnych postulatów, między
innymi żąda utworzenia tymczasowego Rządu
Narodowego, wcielonego z porozumienia
wszystkich stronnictw polskich z trzech zabor-
ów oraz zwolania Sejmu konstytucyjnego.

W imieniu Litwy oświadczył polskiej r.
Stypicki składa oświadczenie następujące:
Z silą żywiołową staje sprawa polska przed
trybunałem świata, jako sprawa niepodległego,
zjednoczonego państwa polskiego.

Temu jednemu dzisiaj postawiamu spra-
wy polskiej dala wraza Rada Regencyjna w
swoim orędziu do narodu polskiego.

Nowym okolicznościom odpowiadać win-
ien nowy duch instytucji polskich. Niezwo-
lennie urzeczywistniona być powinna konsoli-
dacja wszystkich żywiołów narodowych w ce-
lu utworzenia wspólnego z udziałem przedsta-
wicieli wszystkich dzielnic państwa polskiego.
Ponadto zwolane być musi zromadzenie naro-
dowe przedstawicieli wszystkich ziem polskich,
które dala wyraz jednemu całej Polski, zanim
to zadokumentuje demokratyczny Sejm polski,
jako najwyższa instancja woli narodowej.

Stojąc zawsze na stanowisku całosci i nie-
podległości ziem polskich, L. P. P. wzywa spo-
łeczeństwo polskie do wyłączenia usilowań w
celu utrzymania dla państwa polskiego wszy-
stkich ziem w naszym rozumieniu niewątpliwie
polskich. Jednocześnie L. P. P. podkreśla, że
interesy narodu polskiego siegają szerzej. O-
brzmi obszar ziem litewskich i ruskich, zwią-
zany dawniej ściśle z państwem polskim, w
znacznym stopniu i dziś pozostaje pod wpły-
wem kultury polskiej. Dalecy od wszelkich ten-
dencji zaborecznych, nie możemy wszakże spo-
glądać obojętnie na niebezpieczeństwo, jakie
grozi tym krajom od wschodu. W tym dzienio-
wym momencie, gdy Europa zmienia swoje ob-
licze, przekształcając się w związek powszech-
ny woli ludów, sądzimy, że naród polski
ma prawo i obowiązek przypomnieć się o moż-
nym nieskrępowanemu stanowieniu o sobie
niezależnie dala ludności Litwy i Rusi.

W imieniu Żydów asymilatorów raday B.
Eiger oświadcza:

W chwilach, kiedy spełniać się zaczyna
wyrok sprawiedliwości dziejowej i zapadają
ostatnie złomy starce porządku, a w obliczu
świata powstaje w wielkim swym majestacie
Polska zjednoczona i niepodległa z własnym
wzbrzeźem morskim, radni miejscy, reprezen-
tujący odłami młwsi asymilacyjnej wśród Ży-
dów w Polsce, stojąc na gruncie narodo-
wym polskim, oświadcza, co następuje:

„Pierwszym czynem rządu, powołanego bez
obecnej ingerencji i obdarzonego zaufaniem naj-
szerszych warstw narodu, winno być możli-
wie szybko przygotowanie ustawy sejmowej
z przedstawicielami pozostałych dzielnic Polski,
ustali ustroju państwowego i zapewni wszystkim
bezwzględnie obywatelom równy udział w ży-
ciu państwowym i społecznym, piwcząc wsze-
kie przesady i czyniąc zadość wymaganiom
rozwoju nowoczesnego.

„Urzeczywistnienie powyższych zadań jest
ściśle uzależnione od dażenia rządu do niezwol-
nicznego usunięcia okupacji i żonania notychnia-
stowego wypuszczenia z więzień i obozów
wszystk i pozbawionych wolności za działal-
ność polityczną, oraz od przejścia wszystkich
galezi zarządu państwowego, bez czego spra-
wowanie władzy staje się niepozem.

Blizim jest czas, gdy niepodległa i zjed-
noczona Polka zaćmie należne jej miejsce w
związku ludów woli całego świata, opra-
dzając świętą tradycję ducha swych dziejów.

W tej uroczystej chwili ludność żydowska
łączy się z narodem w uczuciu radości i wia-
ry.

W imieniu grupy demokratyczno - naro-
dowej r. Brzeziński oświadcza:

Wierząc niezłomnie w potęgę i słusność
idei wszechpolskiej, stronnictwo demokratycz-
ne przez lat szeregi wytrwale dażyło do urzeczy-
wistnienia jej treści podstawowej: połącze-
nia ze sobą wszystkich rozdartych dzieł
polskich.

Chwila bieżąca dobitnie wykazuje, jak
celowe, jak rozumne i słusne były te dażenia.
Nieprzeczane prawa narodu polskiego mu-
szą być zrealizowane. Wolność Polski już jakby
w jej własnych rękach spoczywa.

Świadomi, że piętrzą się jeszcze wielkie
przed nami trudności, do ich przezwyciężenia,
do pracy twórczej wzywamy jak Polska szero-
ka i długa wszystkich ludzi czynu i dobrej
woli.

Zachowując zimną krew, aby nie zniszc-
zyć z własnej winy tego, co Polsce sprawie-
dliwy wyrok dziejów przynaję, namiętę mu-
simy, iż wrogie żywioły usilować będą z obec-
nego gruntu przeszczeniać teorie i zasady szko-
dliwe dla idei niepodległej Polski.

Może to już ostatnia chwila walki o wiel-
ką przyszłość, do niej też wzywamy wszy-
stkich w imię miłości ojczyzny. Spokojnie wew-
nętrznie zwarty naród polski na zewnątrz jak
najdobitniej wyrazić musi, iż ostateczne załat-
wienie sprawy polskiej jest sprawą między-
narodową, która rozstrzygnięciu otrzymać może
jedynie i ostatecznie na międzynarodowym ko-
ngresie.

W tym duchu prowadzona akcja dyploma-
tyczna przez Narodowy Komitet Parvski
jest jedynym miarodajnym wyrazem woli na-
rodu polskiego. Po rozwiązaniu Rady Stanu,
do chwili zwolania Sejmu, opartego na zasa-
dach demokratycznych, rządy w kraju obję-
ć muszą przedstawiciele tych odłamów opinii
narodowej, które działały i działały w myśl
istotnych dażeń całego narodu polskiego we
wszystkich trzech zaborach.

Oparty o ogólną narodową silę zbrojną,
nieskrępowany oba obojami okupantów na zie-
mi polskiej, uosabiając silę opinii narodowej
w możliwym najkrótszym czasie rząd ten tza-
leżnie się winien od rólowności przez ogólny
głos narodu wszechrady narodowej polskiej.

Dolaczając tę deklarację do ogólnej dekla-
racji Kola narodowego, grupa D. N. rady m. st.
Warszawy widzi w urzeczywistnieniu posta-
wionych przez siebie postulatów jedyną a
być może i bieżącą drogę dla polityki ogólnie - na-
rodowej.

Stary nasz szlachar wszechpolski, w wie-
lu bojach postępowaw, niech w pełni rozwi-
nie się nad całym narodem: krewia w szeregu
niekiedy wypisane na nim hasła niech stają
się hasłami wszystkich, w których bije praw-
dziwe polskie serce.

Polska zjednoczona, siegająca do morza,
Polska niepodległa, Polska demokratyczna!

W imieniu żydowskiej grupy ludowej
przemawiał r. Prvicki.

W imieniu grupy sjonistycznej przemawiał
r. Seidenmann.

W imieniu Polskiej Partii Postępowej r.
Hurkiewicz odczytał następującą deklarację:

1) P. P. P. od samego początku wojny na
czelo swojego programu zewnętrznego wysu-
nęła zjednoczenie wszystkich ziem polskich z
własnym wzbzeźem morskim i wolem, nie-
podległym państwem, które zorganizuje swój u-
strój polityczny i gospodarczy wyłącznie ze
stanowisk swych własnych interesów.

To też stronnictwo uszyło z uznaniem pod-
kreśla fakt, że obojętnie już wszystkie sprawy
wojujące uważa je ten niekiedy w postulat
naszego narodu za jeden z warunków spodziewa-
nego pokoju.

2) W obecnej chwili przejściowej, poprze-
dzającej ostateczne załatwienie sprawy pol-
skiej, winna być utworzona Rada Narodowa,
złożona z przedstawicieli wszystkich dzielnic.
Zastąpi ona Radę Regencyjną i stanowić bę-
dzie niezależną organizację kraju.

3) Niezwłocznie należy utworzyć rząd tym-
czasowy, złożony z przedstawicieli możliwie
wszystkich kierunków politycznych, stających
na gruncie narodowym, z wyłączeniem żywo-
łów, które się wyraźnie do ostatejnej chwili
przeciwstawiały powszechnemu i szanowaniu
narodowemu: zjednoczenia ziem polskich.
Rząd ten winien przetrwać do czasu ukon-
stytuowania się Rady Narodowej.

Po ukonstytuowaniu się Rady Narodowej
ta ostatnia utworzy rząd stały z udziałem
przedstawicieli wszystkich dzielnic.

4) Rada Narodowa w porozumieniu z rzą-
dem wypracuje ustawę sejmową, opartą na
powszechnym, równym, bezpośrednim, taj-
nym i bez różnicy płci głosowaniu, odpowia-
dająca nado szersze demokratycznym zasa-
dom, a po opracowaniu ustawy zwola usta-
wodawcze zromadzenie — konstytuante, zło-
żoną z posłów wszystkich dzielnic polskich.
Zromadzenie ustawowe ustnowi formę
rządu i ogłosi konstytuante dla Polski.

5) P. P. P. wyraża przekonanie, że jed-
ynie wyłączenie od udziału w rządzie osób,
zwalczających dotychczasowy program zjedno-
czenia ziem polskich, zapewni zdola spokój w
kraju oraz zapobiegnie anarchii w stosun-
kach zewnętrznych.

W imieniu grupy niezawisłych żydów
przemawiał radny dr. Goldfajn, oświadcza, że
powstanie niepodległego, zjednoczonego pa-
ństwa polskiego jest wielkim tryumfem spra-
wiedliwości dziejowej. Zadany Polski nie-
podległość i zjednoczenie z dostaniem do morza.

Kolo mieszczańskie (r. Prgowski):

Solidaryzując się z orędziem najdost. Ra-
dy Reg. do narodu polskiego z dnia 7. b. m.,
rozumiemy, że naród polski nie pogodzi się
nigdy z gwałtem despotyzmu państw ościen-
nych przed półtora wiekiem, że naród polski
orzeka od kongresu pokojowego unicestwie-
nia rozbioru Polski i restytucji Państwa Pol-
skiego.

Jedynym forum dla załatwienia sprawy
polskiej jest międzynarodowy kongres poko-
jowy.

Wyrażamy za poparcie sprawy polskiej
hold wielkiej Republice Amerykańskiej (hucz-
ne oklaski), a której smac usługi Pułaskiego i
Kościuszki nie poszły w zapomnienie.

Organizacja mieszczańska uznaje potrze-
bę zwolania sejmu, opartego na szerokiej pod-
stawie demokratycznej i postanawia pod
hasłami swymi powołać średnie i drobne mieszc-
czanstwo polskie do wyborów sejmowych.

W imieniu Związku ortodoksów odczyta-
na była w zastępstwie nieobecnego z powodu
choroby radnego Wegmęjsta deklaracja na-
stępująca, wyrażająca oczekiwanie, że Polska,
wierna światu i wzniesłym tradycjom swej
historii, stanie się państwem sprawiedliwości,
które otoczony równą i jednakową miłością i o-
pieką wszystkich swych obywateli bez różnicy
wyznania.

Przemówienie prezidenta miasta, inż. P.
Drzewickiego:

W chwili, gdy świat cały przysięga nowe
zasady sprawiedliwego kształtowania współ-
życia narodów, magistrat st. m. Warszawy so-
lidaryzuje się z całym społeczeństwem pol-
skiem w odbudowie zjednoczonej, siegającej
do morza niepodległej Polski.

Jednocześnie magistrat st. m. Warszawy
radośnie wita zapowiedź zwolania przedsta-
wicielstwa sejmowego na zasadach demokra-
tycznych i widzi w tem także zbliżenie się
chwili, w której dotychczasowy samorząd do
tych zasad dostosowany będzie.

Ostatnie oświadczenie w imieniu inteli-
gencji polskiej radykalnej, zorganizowanej w
Stronnictwo Niezawisłości, wygłosił r. Siero-
zewski, wspominając o nieobecnych przedsta-
wicieliach socjalistów polskich i domagając się
poczucia odpowiedzialności kroków, aby zna-
leźli oni miejsce w ogólnym akordzie, jaki w
tej chwili rozbrzmiewa.

Przewodniczący, prezes Balmiski, zawi-
domił, iż członek Rady Regencyjnej, Zdzisław
ks. Lubomirski uczynił już odpowiednie za-
biegi, wreszcie zakończył posiedzenie nastę-
pującą przemową:

„Rada miejska m. st. Warszawy, wobec
doniosłych wypadków dziejowych doby ob-
ecnej, i w wysłuchaniu deklaracji istniejących
w radzie kół i ugrupowań, stwierdza zgodność
i jedynowalność wszystkich w głównych za-
sadniczych postulatów narodowych i polity-
cznych, a mianowicie niezłomne dażenie do
niezwłocznego utworzenia niepodległego, zjed-
noczonego, siegającego do morza państwa pol-
skiego, z wolą i udziałem całego narodu, za
pośrednictwem powołanych przez niego orga-
nów i instytucji demokratycznych.

I niewątpliwie będzie wyrazicielem wszy-
stkich obojętnych, gdy w sali tej podniosę o-
krzyk: „Niech żyje wolna, niepodległa, zjedno-
czona, siegająca do morza Polska!”

Okrzyk ten pochwyliła cała sala i powsta-
ła go kilkakrotnie, przy hucznych okla-
skach.

Gdy echo oklasków jeszcze się rozlegało,
z pośród obojętnych wznosił ktoś okrzyk:

„Niech żyje Pilsudzki!”

Okrzyk ten również powtórzili wszyscy,
przy grzmiących oklaskach.

Z Królestwa.

W sprawie przejścia administracji poli-
tycznej do rządu polskiego, w imieniu
miejscowej Rady Regencyjnej a gen. gu-
bernatora Beselera, Rada Regencyjna
odrzucała propozycję gen. Beselera co do
przejścia pewnego tylko skromnego zakresu
władzy i to jeszcze nad ograniczającymi wa-
runkami. Gen. Beseler odpowiedział na to pi-
sem następującym:

Szanowne pismo Wysokiej Rady Regency-
jnej z dnia 4. b. m. (Nr. 929 a 18) otrzyma-
łem i mam zaszczyt na nie niezwłocznie odo-
wiedzieć, że oceniam przedstawione punkty
zapotrzebowania, powzięłem postanowienie nie
obstawiania dłużej przy warunkach wsom-
nianych w moim piśmie z dnia 28 go z. m.,
a wynikłych z rozważań prawnych.

Zaniecie takiego stanowiska umożliwiły mi
ku mojemu szczególnemu zadowoleniu, zasa-
dy, zawarte w dzisiejszej depeszy Kancelarza
Rzeszy Niemieckiej do Rady Regencyjnej.

Proszę uprzejmie Radę Regencyjną pole-
cić Rządowi Królewsko-Polskiemu, aby mi
możliwie odrobinę przedstawił dokładne ni-
poczywie, dotychczas rozmiarów i terminu odda-
nia galezi administracji, którego sobie życzę.

Zupełnie stanowisko, jakie sadzę sam zaj-
mowałem zawsze względem Wysokiej Rady
Regencyjnej, woliwie pomysłnie, mam nadzie-
ję, przy wzajemnym, na porozumieniu opar-
tem, zaufaniu na dalszą budowę Państwa Pol-
skiego.

von Peseler, general-pułkownik.
„Kurier Polski” donosi jeszcze w sprawie
tej, co następuje:

Sprawa przejścia administracji kraju
przez władze polskie powinna nastąpić w jak-
najkrótszym czasie. W tym celu zostało wzo-
raj zwolane nadzwyczajne posiedzenie Rady
ministrów.

Rada ministrów miała zajęć się ustaleniem
sposobu przejścia władzy.

Dowiadujemy się ponadto, iż rząd berliń-
ski jest za natychmiastowym zmiesieniem re-
kwizycji wojennych, za przekazaniem niezwo-
lonej administracji cywilnej w pełnym zakre-
sie władzy z aprowicją kraju.

Z kół Stronnictwa Polityki Demokraty-
cznej dowiadujemy się „Kurier Polki”, iż stro-
nictwo to uważa za wskazane utworzenie rzą-
du z Pilsudzkim na czele.

Przedstawiciele lewicy, wezwani przez Ra-
dę Regencyjną, godzą się na utworzenie rzą-
du, postawili jako warunki:

- 1) Rząd musi mieć większość radykalną.
- 2) Uwolnienie Pilsudskiego i więźniów
politycznych.
- 3) Przekazanie władz cywilnych w ręce
rządu polskiego.
- 4) Wolność zebrań i zniesienie cenzury.
- 5) Zniesienie rekwizycji.
- 6) Zakaz wywozu żywności.
- 7) Zniesienie granic okupacyjnych.

W razie niespełnienia tych warunków, le-
wicy przejdzie do najostrejszej opozycji.

Powrót Thugutta i Grabskiego. „Kurier
Polski” donosi: P. Stanisław Thugutt wrócił
wczoraj około 5. po poł. do domu z Modlina.
Mielismy okazję widzieć się z przywódcą Pol-
skiej Partii Ludowej i możemy skonstatować,
że znajduje się on w dobrym stanie zdrowia
Wiemy również, że równocześnie powrócił z
Borowa pod Modlinem p. Władysław Grabski.

Uchwała Kola Polskiego w Wiedniu.

W i e d e Ń, 11. X. C. i k. Biuro telegraficz-
ne, donosi:

Według doniesienia „Polnische Nachrichten”,
Kolo polskie na posiedzeniu, na którym
obecny był również minister Galicji Gaferki i
minister oświaty Madejski uchwalilo wśród
hucznych oklasków wysłać do polskiej Rady
Regencyjnej telegram holdowniczy za proklam-
owanie zjednoczenia wszystkich ziem pol-
skich.

Grupy konserwatywne Kola Polskiego
złożyły oświadczenie, że przylaczają się do
wniosku Kola Polskiego z dnia 2. października.

Kolo Polskie uchwalilo wreszcie zapro-
ponowany przez konserwatywistów wniosek przed-
sięwzięcia niezwłocznie kroków w celu utwo-
rzenia jednolitego przedstawicielstwa pol-
skiego.

Wiadomości polityczne.

Nieudana demonstracja wszechniemiecka.
Berlin, 11. X. Przed znanym z swej
szepności pomnikiem Hindenburga w Berlinie
odbyła się wczoraj rzekomo żywiołowa demon-
stracja przeciwko odstąpieniu niemieckich pro-
wincji kresowych. Pisana wszechniemieckie
z pewnym obowolaniem stwierdza, że uczest-
niczy nabywali wolno i niecierpliwie. Przemawiał
między innymi poseł Mumm. Demonstracja
zwolana została za pomocą karteczek roz-
rzucanych przez platnych agitatorów wszech-
niemieckich.

Akt oboru króla Finlandzkiego.
Helsingfors, 10. X. (WTB.) Sejm na
dzisiejszym posiedzeniu plenarnym ustalił akt
wyborczy, mocą którego książę Fryderyk Karol
helski obrany został królem Finlandzkim.
Akt ten brzmi:

Sejm finlandzki, zebrany na sesję nad-
zwyczajną, ogłasza: Ponieważ Finlandja stała

się państwem samodzielnym, i ponieważ w
myśl paragrafu 38 ustawy rządowej z 21. sie-
pnia 1772 jest zreca Sejm obrad dynastie
dla Finlandji, Sejm w dniu 9. 10. 1918 obrad
Jego Wysokość księcia Fryderyka Karola kró-
lem Finlandzkim, by rządził Finlandja we-
dług jej konstytucji i ustaw, Sejm nadał róż-
noważnie potłomkom J. Kr. Mości prawo zai-
mowania po J. K. M. tronu królewskiego, jak
to ustalę prawo następswa tronu, jakie póź-
niej zostanie ogłoszone. Jak to Sejm Finlandz-
ki wszelkie postanowił, tak potwierdzamy ja-
ko przewodniczący Sejmu akt ten własnym
podpisem.

Dan w Helsingforsie 9. 10. 1918.

Nadzwyczajna sesja Sejmu została dzi-
siał zamknięta w zwykły sposób uroczysty.

Narady austriacko-węgierskie.

Budapeszt, 10. X. (WTB.) „Magyar
Tudósítás” donosi z Wiednia: Prezes ministrów
Dr. Wokerele odwiedził dzisiaj wiedeńskiego mi-
nistra finansów Dr. Soltzmüllera, hr. Putjana
i prezesa ministrów hr. Husecka. Wczoraj na
wieczorem dala Budapesztu, Minister hr. Ala-
dar Zichy, minister sprawozdani kęzo Win-
dischametz, pociel hr. Albert Appony i hr. Mi-
chał Korolvi przyjeździ zostali przed południem
koźdy z osobna przez monarchę. Południem
pojechała w związek z zewnętrznym politycz-
nym kwestiami Komisja dla spraw zewnętrz-
nych delegacji wiedeńskiej pod przewodnictwem
Wiedniu swe pierwsze posiedzenie.

Nowe pociągi kolejnicke.

W i e d e Ń, 11. X. (WTB.) Korespondencja
„Austria” donosi: Celem przedsięwzięcia nar-
lamentarne Ukraińców w Austrii odbyło wzo-
raj narady. Połączono je jednocześnie zwo-
łał na 10. października z wszystkich oboję-
tnych monarchii do Budapesztu, któreby na ten
zromadzenie narodowe powołały plebiscyt.
Rada narodowa i przewodniczący na tem no-
lu prawo samostanowienia Ukrainy.

Ze świata.

Niezawisłość kolonialna.

Kolonja 10. X. Wczoraj po południu o go-
dzinie 7 min. 15 przed południem nastąpił
wzrost w Berlinie odcisnę osobowy nr. 596 na stacji
przed stacją Oberath podjęto z podziemiami nr.
27. Silna młota nastąpiła w 7. min. 10. dla
wzrostu w Berlinie zostało 16 osób, 10 odnio-
sło ciężkie a 40 lekkie obrażenia.

Nasze sprawy.

— Sekretariat Towarzystwa Czystej Lu-
dowej w Gliwiczach donosi, nam: Od 1. bm.
Sekretariat Tow. Czyst. Lud. został przeniesi-
ony do lokalu przy ul. Bytomskiej 12. Adres:
Sekretariat Towarzystwa Czystej Ludowej
Gliwicz O.-Schl. — Beuthenstr. 12.

Składki i nakwitowania.

— * Na Bezdomnych. Kolo Polskie Parla-
mentarne złożyło na cel powyższy w miejsce wiana
na terenie sp. posta Leona Grabskiego 200. — ark.
Biuro Rady Narodowej: M. Korzeniowski.

Wiadomości miejscowe i noloczne

Poznań, dnia 12 października 1918.

Kalendarz Dziej: S. a. l. n. Maksymiliana
G. m. stawa
Jutro: Edwarda kr.
Z. e. m. stawa

Wschód słońca Dziej: 6.20 zachód 5.12
Jutro: 6.22 " 5.10
Wschód księżycy Dziej: 1.25 " 9.43
Jutro: 1.9 " 10.56

— * Przepowiednia pogody berl. stacji mete-
orologicznej na niedziele 13. bm.: Dość ładnie,
przeważnie ponuro, bez znaczących opadów.

OSOBISTE.

— * Pan Dr. Świdorski z Leszna powrócił z
podróży.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

— Teatr Polski w Ogródzie Połockiego w
Poznaniu:

W sobotę »Kordjan».

W niedzielę po południu »Polka w
Ameryce».

Wieczorem »Kordjan», występ Michała
Tarasiewicza.

We wtorek »Djabek». W głównej roli p. dyr.
Szczyrkiewicz.

W środę »Kordjan», występ Michała
Tarasiewicza.

W czwartek po raz pierwszy »Słuby Pa-
nieńskie», komedia w 5 aktach hr. Fredry. Wy-
stęp Michała Tarasiewicza.

W piątek »Słuby Panieńskie», występ Mi-
chała Tarasiewicza.

W sobotę »Słuby Panieńskie», występ Mi-
chała Tarasiewicza.

W niedzielę wieczorem »Kordjan»,
występ Michała Tarasiewicza.

W czwartek ukaże się na naszej scenie
nieśmiertelne dzieło hr. Fredry p. t. »Słuby Pa-
nieńskie», komedia w 5 aktach. Z p. Michałem
Tarasiewiczem na czele wermą udział w
przedstawieniu najwybitniejsze sily teatru
naszego.

Początek przedstawień o godz. kwadrans
na 8 ma.

Przedstawienia Kordjana rozpoczynają się o
godzinie 7. punktualnie.

Kancelaria teatru otwarta od godz. 10. do
1. przed poł. i wieczorem od godz. 6. do 7. Nr.
telefonu 2635.

Bilety wcześniej nabywać można w maga-
zynie instrumentów muzycznych i składzie
nut p. St. Pelczyńskiego, ul. Byverska 40, na-
roznik ul. Berlińskiej. Telefon 3911.

Szanowna Publiczność uprasza się o punk-
tualne schodzenie do teatru.

— * Zwodny Sokole. W najbliższą niedzielę
13. bm. urząda Tow. gimnastyczne Sokół w Je-
życach na kółkucznie ćwiczeń latowych zawod.

Dnia 1-go b.m. poległ na polu walki, ugodzony kulą w głowę, nasz najukochańszy, nigdy niezamężniany syn, nasz drogi brat, wnuk, siostrzeniec i bratanek s. p.

Leon

chorąży, podporucznik w pewnym pułku
rycerz żel. krzyża II-kl.

w 19 tym roku życia.

O czym donoszą

w nieutulonym smutku

Antoniosłwo Weynerowscy.

Bydgoszcz, Toruńska nr. 39., dnia 9. X. 18.

n:003

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dnia 10. b. m. rozstał się z tym światem s. p.

Leon Grabski

poseł do Parlamentu niemieckiego.

Zmarły obdarzony zaufaniem Swych współobywateli, zastępował nasz okręg wyborczy przez lat 10 w Sejmie, a przez blisko 20 lat w Parlamencie.

W s. p. Leonie tracimy gorliwego pracownika dla sprawy narodowej i za hoławy Mu wdzięczną i szczerą pamięć.

Witkowo, 11. października 1918.

n5118

Komitet wyborczy na powiat witkowski.

W piątek dnia 11 października o godz. 1.2 w nocy rozstał się z tym światem, po krótkich cierpieniach w 27. roku życia, nasza najukochańsza córka i siostra s. p.

Helena Mikołajewska.

Wprowadzenie zwłok do kościoła parafialnego w Pobiedziskach odbędzie się w wtorek dnia 15. b. m. o godz. 9 przed poł., poczem msza św. z wigiljami a następnie złożenie zwłok do grobu.

W nieutulonym smutku pograżona

rodzina.

Kocialkowa górka, dn 12. paźdz. 1918.

z9104

Dnia 11. b. m. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami s. p.

Władysława Pietrowiczówna.

W Zmarłej tracimy najgorliwiej oddaną współpracowniczkę i wysoko cenioną przez nas wszystkie towarzyszkę. Cechowała ją wielką prawość charakteru. Żal głęboki pozostawia po sobie i niewygasią pamięć.

Towarzystwo Samopomocy Naukowej.

Ekspozycja z domu żałoby przy ulicy Kcyńskiej odbędzie się w poniedziałek o godz. 4-ej po południu. Msza św. i pogrzeb nazajutrz z kościoła św. Piotra o godzinie 10-ej.

Gniezno, 11. X. 1918.

n5115

W sobotę, dnia 12 października, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie św. Sakramentami, mój najdroższy mąż, nasz najtruskliwszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj s. p.

Antoni Fischbach.

Pogrzeb odbędzie się z Zakładu Sióstr Miłosierdzia przy placu Bernardyńskim we wtorek, 15. b. m., o godz. 3.2, o czym krewnym i znajomym donoszą

w ciężkim smutku pograżeni

żona z dziećmi i rodzina.

Msza św. za duszę Zmarłego odbędzie się w kapicy Przemienienia Pańskiego nazajutrz w środę, o godz. 8.

z9105

s. p.

Tadeusz Wodziński

Magister prawa b. Szkoły Głównej
Właściciel dóbr Sucha w pow. Radomskim

Po krótkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 1. października 1918 r., przeżywszy lat 73.

Złożenie zwłok do grobu rodzinnego w Jasionie odbyło się dnia 5. bm. Msza św. za duszę Jego odprawioną zostanie w Poznaniu w kościele Serca Jezusowego (pl. Królewski) d. 16. b. m. o godz. 11 przed południem.

O modlitwę za duszę Jego proszą stroskani

z 9103

córka i zięć Helena i Ignacy Buńscy

Dnia 10. bm. umarł w kościańskim lazarecie, po przeszło czteroletnich trudach wojennych opatrzony św. Sakramentami nasz najukochańszy i nigdy niezamężniany syn, brat, wujek i narzeczony s. p.

Józef Pierzycki

w 25. roku życia. Zmarły rokował jak najlepsze nadzieje na przyszłość, a tu śmierć przerwała Jego młode życie, zostawiając nam nieutulony smutek po nim.

z9087

O Boże nasz i Panio — daj Mu wieczne spoczynanie
Za łzy i bóle nasze — daj też Pos. e zmiłowanie.

Rodzina z narzeczoną.

Ostrzeszów, Śrem, Ostrów i Kościan.

Ekspozycja zwłok z zakładu św. Zofii na dworzec kościański odbyła się dnia 11 bm. o godz. 4 po poł. Spuszczenie zwłok do grobowca odbędzie się w Ostrzeszowie w niedzielę, 13 bm. o godz. 5 po poł., a nazajutrz nabożeństwo w wigilji na o 9. godz. w kościele farnym.

W czwartek, dnia 10. października, zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, nasz ukochany syn, brat, siostrzeniec, bratanek i wnuk s. p.

Antoś Flieger

uczeń gimnazjalny,

w 16. wiosnie życia.

W nieutulonym smutku pograżeni
Jan Flieger z rodziną.

Bytom, G. S., w październiku 1918.
ulica Tarnogórska 12.

Pogrzeb z domu żałoby w poniedziałek 14. bm. o godzinie 9. rano.

n5107

Za szczerze wyrazy współczucia, oraz tak liczy udział w pogrzebie naszego najdroższego cioteczkiego brata i wuja s. p.

Ks. Proboszeza Marchwińskiego

składamy na tej drodze Najprzewielebniejszemu księdzu Biskupowi, Wiel. ks. kanonikowi Weimanowi, Przew. Duchowieństwu, Krewnym i Znajomym, oraz Towarzystwu robotników z Trzemeszna

serdecznie

n5117

„Bóg zapłać!”

Siostra cioteczna
Józefa Zambrzycka z rodziną.

PRACOWNIĘ

moją eleganckich sukien, bluzek, kostiumów i płaszczy

przeniosłem

z placu Wilhelmowskiego 18.

na ul. Wilhelmowską nr. 19. II. piętro
stacja kol. elektrycznej.

Salomea Wężyk

z5836

Poznań, dnia 8 października 1918.

Pieśń ludowa na G. Śląsku.

Niedawno temu wyszło na Górnym Śląsku... Niedawno temu wyszło na Górnym Śląsku...

Downiej bawalo inaczey. Na Górnym Śląsku... Downiej bawalo inaczey. Na Górnym Śląsku...

Tomia n'a był jednak jedynym zbieraczem... Tomia n'a był jednak jedynym zbieraczem...

Omówił Rogera zbierał dalej pieśni ludowe... Omówił Rogera zbierał dalej pieśni ludowe...

Wielka zasługa około utrzymania górnośląskiej... Wielka zasługa około utrzymania górnośląskiej...

Również nie mała pyczynnością cieszy się... Również nie mała pyczynnością cieszy się...

Jest jeszcze jeden zbiór i to Łukasza Wajsa... Jest jeszcze jeden zbiór i to Łukasza Wajsa...

Wreszcie zauważyć należy, że Akademia Umiejętności... Wreszcie zauważyć należy, że Akademia Umiejętności...

Ostatnie słowa gorącego apelu Ludomira... Ostatnie słowa gorącego apelu Ludomira...

chwili obecnej, kiedy na porządku dziennym... chwili obecnej, kiedy na porządku dziennym...

Wiadomości wojenne.

Niemieckie doniesienie wieczorne.

Berlin, 11. X. (WTB). Przed nowymi pozycjami... Berlin, 11. X. (WTB). Przed nowymi pozycjami...

Komunikat francuski.

Francuskie sprawozdanie popołudniowe z 10... Francuskie sprawozdanie popołudniowe z 10...

Komunikat angielski.

Angielskie sprawozdanie z 10. Wojska nasze... Angielskie sprawozdanie z 10. Wojska nasze...

Nieublagany Churchill.

London, 11. X. (WTB). Churchill oświadczył... London, 11. X. (WTB). Churchill oświadczył...

Walki w Palestynie.

Angielskie sprawozdanie z Palestyny: Francuski... Angielskie sprawozdanie z Palestyny: Francuski...

Sprawa jeńców niemieckich w Syberji.

Berlin, 10. X. (WTB). Po opróżnieniu Rosji... Berlin, 10. X. (WTB). Po opróżnieniu Rosji...

Ustąpienie Niemców z Sofji.

Sofja, 10. X. W czwartek opuścili ostatni... Sofja, 10. X. W czwartek opuścili ostatni...

Nowa akcja łodzi podwodnych?

London, 10. X. (WTB). Parowiec angielski... London, 10. X. (WTB). Parowiec angielski...

London, 11. X. (WTB). Reuter donosi o storpedowaniu... London, 11. X. (WTB). Reuter donosi o storpedowaniu...

Jeden jedyny cel.

Pod tym nagłówkiem zamieszcza „Kurier Warszawski”... Pod tym nagłówkiem zamieszcza „Kurier Warszawski”...

Jaki jest pierwszy warunek spełnienia tego zadania?... Jaki jest pierwszy warunek spełnienia tego zadania?...

Jaki jest drugi warunek spełnienia tego zadania?... Jaki jest drugi warunek spełnienia tego zadania?...

Znależenie takiego wyrazu zewnętrznego woli... Znależenie takiego wyrazu zewnętrznego woli...

Nikt oczywiście nie może mniemać, że skoro... Nikt oczywiście nie może mniemać, że skoro...

Ślad zrozumiał jest dzisiejszy postulat... Ślad zrozumiał jest dzisiejszy postulat...

Wszystko to jest bardzo proste i bliższych tłumaczeń... Wszystko to jest bardzo proste i bliższych tłumaczeń...

Komu powierzyć tymczasowo, na bieżące tygodnie... Komu powierzyć tymczasowo, na bieżące tygodnie...

Istnieją wprawdzie u nas organy, mające pewne... Istnieją wprawdzie u nas organy, mające pewne...

W ten właśnie tkwi jedyna komplikacja położenia... W ten właśnie tkwi jedyna komplikacja położenia...

Nie mamy nawet surogatu organów formalnych... Nie mamy nawet surogatu organów formalnych...

Rada narodowa będzie od razu, bez żadnych... Rada narodowa będzie od razu, bez żadnych...

Wszystkie zwykłe targe o „klucz partynny”, o... Wszystkie zwykłe targe o „klucz partynny”, o...

Prof. Dr. Antoni Krokiewicz zamieścił w „Głosie... Prof. Dr. Antoni Krokiewicz zamieścił w „Głosie”...

wszystcy stanowią u nas nie od dzisiaj w przedmiocie... wszystkie stanowią u nas nie od dzisiaj w przedmiocie...

Kiedy więc czytamy teraz w komunikacie Zjednoczenia... Kiedy więc czytamy teraz w komunikacie Zjednoczenia...

Spory o to, kto reprezentuje istotne interesy... Spory o to, kto reprezentuje istotne interesy...

Pod powyższym nagłówkiem zamieszcza „Naprzód”... Pod powyższym nagłówkiem zamieszcza „Naprzód”...

Dnia 22. lipca 1917 r. aresztowały władze niemieckie... Dnia 22. lipca 1917 r. aresztowały władze niemieckie...

Piłsudski jest bohaterem narodu polskiego, jest jego... Piłsudski jest bohaterem narodu polskiego, jest jego...

Od czternastu miesięcy jest Piłsudski więźniem niemieckim... Od czternastu miesięcy jest Piłsudski więźniem niemieckim...

To skłania mnie, wraz z mną cały lud polski do... To skłania mnie, wraz z mną cały lud polski do...

Józefa Piłsudskiego i jego szefa sztabu i umożliwienia... Józefa Piłsudskiego i jego szefa sztabu i umożliwienia...

Proszę przysłać wraży głębokiego szacunku i partyjne... Proszę przysłać wraży głębokiego szacunku i partyjne...

Przewodniczący klubu P. P. S. D. w parlamencie... Przewodniczący klubu P. P. S. D. w parlamencie...

Sprawy słowiańskie. O przysły stosunek czesko-niemiecki. (SI) Znamienna... Sprawy słowiańskie. O przysły stosunek czesko-niemiecki. (SI) Znamienna...

Słowianie austriacy przeciw Radzie Państwa. (SI) W... Słowianie austriacy przeciw Radzie Państwa. (SI) W...

Jubileusz polityka słowiańskiego. (SI) Według „Edinosti”... Jubileusz polityka słowiańskiego. (SI) Według „Edinosti”...

„Niszpanka.” Prof. Dr. Antoni Krokiewicz zamieścił w „Głosie... „Niszpanka.” Prof. Dr. Antoni Krokiewicz zamieścił w „Głosie”...

Powrócił
Dr. K. Nowakowski
 chirurg,
 ulica Lipowa nr. 2. — Telefon 1400.

Powrócił
Dr. Świdorski
 Leszno.

KLINIK MOJA znajduje się teraz
 w „Sanatorium Schlachtensee“ w Berlinie.
 Tamże przyjmuję chorych na kurację

Leżnia położona w pięknej lesistej okolicy, otoczona parkiem
 12 morg., posiada wszelkie nowoczesne środki lecznicze (hydro-
 masaż, elektroterapia, d'Arsonval, termopencetracja, psychoterapia
 3 lekarzy.

Dr. med. et Dr. phil. A. Piotrowski
 lekarz chorób nerwowych
 i lekarz naczelny lecznicy.
 BERLIN W., Rurfürstendamm 230.

SANATORJUM moje
 oraz
 pensjonat dla przyjezdnych
 przeniosłam
 z Rycerskiej 15. na Rycerską 33.

Inżynier S. Mercinat.
 Urządzenia nowoczesne pokoi — Światło elektryczne
 — Winda — Kuchnia smaczna obfita i dietyczna. —
 Numer telefonu 3822. z8756

K. Sokolnicka.

Ladki na Szl. **Bad Landeck** in Schl.
 piask. **Villa „Georgen-Höh“**
 tuż przy kurhausie, na wzniesieniu i w okolicy zimowych sportów położona
 poleca na sezon letni i zimowy
 wygodne, czyste, pokoje z całodzielnym utrzymaniem
 Swoje źródło „Georgenbrunn“ całe z niego otwarte.
 Własne rolne i mleczne gospodarstwo. Cały rok otwarty pensjonat
 Siernińska.

POLSKI PENSJONAT w Berlinie
 poleca 16
 pokoje gustownie urządzone po cennych przystępnych,
 z utrzymaniem lub bez, na czas krótki lub dłuższy.
 Dobre polskie kuchnie, Łazienki w domu. —
 Lift. — Telefon.
S. WĘCLEWSKA, Berlin W.
 Jägerstr. 13. Telefon: Centrum 11772.

Pensjonat dla przyjezdnych
 z Kryzanów Teodozja Rowecka
 Telefon 5342. 5342
 Poznań, ul. Wiktorji 17. II. ptr.
 (Przytulek kolei elektrycznej tuż przed domem.)

Bank Ziemiński
 Towarzystwo Akcyjne
 w Poznaniu, ul. Wiktorji nr. 2.
 pośredniczy przy kupnie i sprzedaży
 majątków ziemskich, udziela finan-
 sowej pomocy przy transakcjach kupna
 i przy regulacjach hipotecznych,
 przyjmuje depozyty i drobne oszczęd-
 ności na warunkach dla deponentów
 korzystnych.
 Kapitał własny Banku wynosi około 7 milionów marek.
 Przesyłki pocztowe adresować należy tylko:
Bank Ziemiński - Posen.
 Poczta konto czekowe Nr. telefonu 3418.
 Wrocław-Breslau nr. 7531. a1600

S. MICHALSKI i SKA
 Pomniki
 Wyroby granitowe,
 marmurowe, cementowe
 Podczas wojny adres: Poznań, ulica Ogrodowa 12.

Na sali Królowej Jadwigi
 w poniedziałek, 14. października, wiecz. o 7 1/2,
KONCERT
Marji Rogalińskiej-Daum
 śpiewaczki operowej z Berlina
 z współpracującym pianistką
Heleny Zellnerówny.
 Bilety po 4.20, 3.15, 2.10 i 1.05 mv. u Ed. Bote & G. Socz.
 W poniedziałek, 27. 10. o godz. 7 1/2
 na sali Gaumera
 3. koncert abonamentowy

Ewa Kalarzyna Lissmann
 (sopran),
Hans Oppenheim (fortepjan).
 Bilety po nr. 1, 2, 3 i 4 omówić podać w handlu muzycznym
 „Simona, ul. W. W. W. 11.

Wystawę obrazów
 W ANTYKWARIACIE DZIEŁ SZTUKI
 W POZNAŃU, UL. SW. MARCINA Nr. 69.
 uzupełniono znaczną kolekcją
 cennych starich sztychów czarnych i kolorów.

Od 1. listopada 18. udziela
LEKCJI SPIEWU
Mira Zielińska, śpiewaczka operowa
 ul. Nowa Ogrodowa 56. III. z8491
 Zet. do 1 listop. ul. 6. Wojciecha 8. II. Tel. 5605. Odz. 12-1.

LEKCJI JEZYKA FRANCUSKIEGO
 I KONWERSACJI — — —
 udziela
HALINA TETZLAFFÓWNA
 dypl. w Paryżu nauczycielka języka francuskiego
 Ulica Raczynskiego 2. z8738

„DUCH DZIEJÓW POLSKI“
 Antoniego Chołmiewskiego.
 Wydanie drugie przejrzone i rozszerzone.
 Cena 4 marki.
 Nakład Towarzystwa im. ... w Krakowie.

= FUTRA =
 Płaszcze futrzane
 kołnierze futrzane
 zarekawki.
 Specjalność:
 lisy, skunksy, tchórze,
 lisy, zrebce, karakuly,
 poleca z9064
M. MALINOWSKI,
 Edw. spec. magazyn
 okryć damskich.
 St. Rynek 57 part. i I p.

DOBRY towar przedwojenny
sznurek
 cienki, można używać do szycia, do
 obszywania paczek, miechów i szycia
 obuwia. mocny jak drut, wy-
 sła ma próbę po 100 gr. za zaliczką
Ignacy Durczewski,
 Herten in Westfalen, Ewaldstr. 79.

Ważne dla pp. kupców!
 Szczotki do szorowania ręczne i na kół
 Szczotki do zamiatania pokoi i ulic
 poleca li tylko w doborowym materiale
 B. Roman Murawski, Gostyń, fabryka szczotek.

Smarowidło na osie
jasno-żółte
 towar normalny odpowiadający wymaganiom przed-
 wojennym, w sądkach ca. 1 ctn.
 poleca do natychmiastowej dostawy
Import i fabrykacja techn. oliw i smarów
W. WICHROWSKI, Poznań.
 Telefon 1330 i 3339. n4591

DANKOWSKI & CO.
 Poznań, Wilhelmowska 20. - Tel. 2091.
Magazyn mebli
 ZAKŁAD TAPICERSKO-DEKORACYJNY
 polecają po cenach na tańszych
URZĄDZENIA KOMPLET.
 SALONY — — — POROJE MĘSKIE
 SYPIALNI — JADALNI — KUCHNIE
 PIANINA — — — — — SKRZYDŁA z8087

1843 **75** 1918
 lat cieszą się już
 zastawionym rozkoszem
 fortepiany i pianina
 z fabryki
 i składu
 pod firmą
Karol Ecker
 Poznań, ul. Wiktorji 19.
 Najstarszy i największy
 dom pianin na prowincję.
Harmonium
 w wiel. m. wyborze.
 Aparaty fortepianowe.
 Pierwsze zastępstwa.
 Medal naustwa król. -wresk
 15 medali wystaw. n4516

Końskie parchy.
 zrobio pewno i nieszkodliwie
 z olejku brodek „Roimert“. Ku
 acia jednego koma 10-14 mk
 to większych majątkach wycozan-
 o 200 koi ze skutkiem n8618
Apteka w Sremie
 (Schrimm).

„Urbanol“
 „Szczęściem każdego“
 jest znaleźć pewny środek, aby
 włosy swoje osiągnęły swój daw-
 niejszy naturalny kolor.
 „Bądź młodym!“
 jest najmniejszy, najskutecz-
 niejszy, rzetelny i nieszko-
 dliwy środek.
 Żadna farba, żaden regie-
 nerator.
Butelka 6.50 mk.
 Dla zamieszkowców 7.50 mk.
 franko przez zaliczkę pocztową.
 Firma
 Grand Coiffeur spécialité pour dames
 A. Urbanowicz, Poznań
 Parfumerja „URBANOL“
 ul. Wiktorji 12. 8
 Szkota w czesaniu pań
 Wstęp każdego czasu.
 Kurs 4-6 tygodni. Artysty-
 czne wykon. prac włosowych.

Teraz! Berlińska nr. 10. Teraz!
Dwa fortepiany czarne
 bardzo dobrze utrzymane.
30 dywanów perskich
 i niemieckich, pomosty,
 kilimy, obrusy, poleca:
ANTYKWARIAT
K. ANDRZEJEWSKI,
 Berlińska 10. wysoki parter. n070

Kolejki polne
 Porady techniczne
 Zestawienie projektów
 Pomiaru
 w koninie z8092
Smoschewer & Co., Wrocław (Breslau)
 Oddział specjalny dla kolejek polnych.

!!! Kupuję każdą ilość !!!
włosa sztywne
 z ogarów końskich, długości 85 - 50 cm. pęcz 9 - 10 mk. za tont.
 Fabryka szczotek n5044
Andrzej Szydłowski, Berlin - Schönberg,
 Hauptstrasse nr. 23-24.

Białe porcelanowe - ogniotrwałe -
GARNKI z pokrywkami do gotowania
Słoiki i aparaty do konserwowania
 jarzyn, owoców i mięsa
 Kuchnie i pokrywy siatkowe z8955
 Wagi kuchenne — Wagi do ważenia osób
 Maszynki do lodów robienia
 Piecyki do kawy palenia — Młynki do kawy mielenia
 Sztućce allenidowe — Garn tury kieliszkow do win
 Ozdobne serwisy stołowe i do kawy
 Garnitury umywalkowe
 Lampy gazowe, elektryczne, naftowe i okowic.
W. Janaszek - Poznań
 ul. Jeznicka nr. 1.

Prof. uniw. Dr. Jozefa Kallenbacha — od lat 12 zupełnie wyczerpana — dwutomowa monografia

MICKIEWICZ

wyjdzie z pod prasy w listopadzie b. r. w moim nakładzie.

Dzieło nowsze, uznane powszechnie za **naidokonańszą** charakterystykę Wieszcza i jego utworów, czasu swego **zabronione w Królestwie Kongresowym**, jest niezbędnym podręcznikiem dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców i prelegentów a także dla kształcącej się młodzieży. Autor **zuzyłkowski** protokoły Filaretów i Filomatów wileńskich, **odnalezione przed kilku laty** na Litwie, **powiększył** dzieło swe o 12 arkuszy, zaopatrzył je w 17 (częściowo nieznanych) portretów wieszcza, osób mu bliskich i widoków z Litwy.

Monografia zawiera **pięć poezji i jedną improwizację Mickiewicza, nieznanych i dotychczas nigdzie niedrukowanych.**

Objętość dwóch tomów: 56 arkuszy = około 900 stron.

Cena egzemplarza: **mk. 27. — w oprawie, mk. 24. — broszurowany**, wyłącznie portla i opakowania.

Dzieło można nabyć także na raty po 9 mk. (8 mk. broszurowane) miesięcznie.

Zamówienia przyjmuje

Telefonu nr. 1800.
Skrzynki pocztowej nr. 440.

WIELKOPOLSKA KSIĘGARNIA NAKŁADOWA
KAROLA RZEPECKIEGO W POZNANIU.

100 powozów

wszelkich fasonów,
nowych i używanych,
holców

G. A. Pritzel, artysta powoźca
Cuestrin-Altstadt.

ORWAT

WROCLAWSKA 13. TEL. 2406.

TAPETY

CERATY - CHODNIKI
DRAŻKI DO PORTIER

1000 kopert kupiecovich
22 mk. z 8870
Poznańska Gacziarska,
Poznań, sw. Marcin nr. 38.

FUTRA

damskie	od mk. 395	do 12 000
meskie	550	4 950
Kołnierze i mufki	45	2 700
Serdaki	96	225
Kożuszki futrzane	110	150
Kapełuszki futrzane	mk. 149	
Kapełuszki i czapki futrzane damskie	od mk. 27	do 254
Czapki meskie, perskie, bobrowe	od mk. 75	do 300
Kołnierze futrzane, meskie	od mk. 29 ⁵⁰	do 200

Wybór w tysiącach.

Petersdorff
POZNAN

Przeróbki
i
posycia
futur

Pojedyncza sprzedaż skórek.

KASA POZYCZKOWA W GNEZNIU

E. G. m. b. H. n 8952

dyskontuje weksle, udziela pożyczek po niskim procencie i bez prowizji. Reguluje hipoteki, otwiera konta czekowe i załatwia zakup i sprzedaż papierów wartościowych.

Włosy Wenzlika

kupuje się najlepiej u n 3601

Poznań, ul. Wilhelmowska 19
naprzeciw hotelu francuzk. (zagłębienie w rogu.)
Zważać na oznaczenie i nr. domu aby zawodu uniknąć

Garnitury futrzane

również pojedynczo kołnierze i mufy, poleca:

L. KNOBLOCH, ul. Wilhelmowska nr. 14, parter.
Wielki wybór! — Tanie ceny! n 2219
Fachowe wykonanie wszelkich przeróbek.

Pedagogium, Poznań

Sekretariat: ul. Wilhelmowska 26
otwarty od 9-1 i 3-6.
Szkoła: ul. Berlińska 4, dom ogrod.

Przygotowanie od sekaty do prymy, do egzaminów jednoczynnych, prymarskich i szturjenek ch. Wszelk. egzaminy dla wojaków. Rozszerzony pensjonat dla uczniów w własnym domu (central. ogrzew., światłem elektr.) Prospekty ilustr. franko. — Znakomite postępy. Kierownik przyjm. codziennie przy ul. Wilhelmowskiej 25, od godz. 5-6. przy ul. Berlińskiej 4, od 12-1. (tel. 1961) n 5012

Subskrypcja 9. pożyczki wojennej.

Niżej podpisane banki i bankierzy przyjmują

od 23. września do 23. października b. r.

bez kosztów subskrypcji

4 1/2% niemieckich asygnat skarbowych po kursie 98,—

amortyzujących się przez losowanie począwszy od roku 1919, po kursie 110,—, później po kursie 120,— oraz subskrypcję niewypowiadalnej do roku 1924

5% niemieckiej pożyczki wojennej po kursie 98,—

a w razie zapisania do Księgi Długów Rzeszy po kursie 97.80.

Zwracam uwagę na nader dogodnie warunki:

- 1) subskrybowane papiery lombardujemy po 85% wartości imiennej za opłatą 5 1/8%,
- 2) papiery wszystkich niemieckich pożyczek wojennych przechowujemy bez opłaty do 1. 10. 1920.,
- 3) szlaki poprzednich emisji zamieniamy bez prowizji na 4 1/2% niemieckie asygnaty skarbowe.

Poznań, dnia 21. września 1918.

n 4666

Bank Handlowy w Poznaniu
Bank Przemysłowców e. G. m. b. H.
Bank Ziemski
Bank Związku Spółek Zarobkowych
Brzeski & Załuski, Commanditgesellschaft
Danziger Privat-Aktienbank, Filiale Posen
Deutsche Bank, Filiale Posen i Kasy depozytowe
Direktion der Disconto-Gesellschaft, Filiale Posen
Dresdner Bank, Filiale Posen
Kratowill & Pernaczyński
Kwilecki Potocki i Sp.
Hartwig Mamroth & Co.
Osibank für Handel und Gewerbe i Kasy depozytowe
Posener Kredit-Bank e. G. m. b. H.
Posener Landschaftliche Bank
Sparkassen-Girozentrale Posen.

Przez dołączenie sąsiedniego lokalu są ubikacje moje znacznie powiększone

Konfekcja damska
Konfekcja dziecięca
Futra damskie
Garnitury futrzane
poleca w wielkim wyborze

M. Malinowski

Największy specjalny magazyn okryć damskich.

Stary Rynek 57, parter.

Daję do wiadomości,

iż po zdaniu współdziału i kierownictwa firmy DRWESKI & LANGNER pani **ALDONIE DRWESKIEJ**, dotychczasowej współwłaścicielki firmy

nadal załatwiam n 5018

wszelkie spraw. wchodzące w zakres pośrednictwa przy kupnie i sprzedaży majątków ziemskich i posiadłości miejskich, regulacji hipotek i parcelacji pod własną, sądownie zapisaną firmą

DOM ROLNICZY

MIECZYSLAW WIECZOREK
Poznań, ul. Wiktorji 11. Tel. 1097.

Szwajcarskie Bazylejskie
Tow. Zabezpieczeń

na życie, posagi, renty i od wypadków z badaniem lekarskim i bez. Polisy wojenne:

Nowych polis 1916: **31 400 000 Fr.**

1917: **48 000 000 „**

Bliższych objaśnień udzieli

Dyr. Wiktor Zabłocki
Poznań, Wilhelmowska 1.
Telefon 3905. n 4961

J. Twardowski, ul. Berlińska 20.

Pracownia n 29072

wytwornej garderoby męskiej.

Warsztat reparacyjny, specjalność kożuchy, winowanie wierzchów i zarazem pociągania.

Polecam się do elektryzowania, galwanizowania, maszy ciała i twarzy, kosmetyki, do pielęgnowania paznogi i nóg. Przejm. o 11-1 i 3-6 Betty Sachs, Św. Marcin 68, w podw. 11. i Tel. 1197. n 4689